

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-~~810~~ - 8823

Chișinău

11 noiembrie 2021

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

Prin prezenta, suplimentar la nr.31-06-805-8807 din 10 noiembrie 2021, remitem atașat raportul de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție nr.06/2-7523 din 10 noiembrie 2021 la proiectul de lege pentru modificarea articolului 15¹ din Legea nr.133/2008 cu privire la ajutorul social.

Anexă: 4 file.

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

Roman CAZAN

*Ex: Vasiliu Vasile
Tel.022250595*

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7524 din 10.11.2021

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 15/1 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus spre efectuarea expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia sunt plasate pentru consultare publică pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md la compartimentul Transparența decizională, la 08 noiembrie 2021, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Însă, proiectul a fost remis pentru efectuarea expertizei anticorupție în termenul limită de prezentare a propunerilor, fapt ce atestă nerespectarea termenul minim de 10 zile lucrătoare acordat părților interesate pentru a putea recepționa și prezenta recomandări referitoare la proiect.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată *supra*, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, se atestă asigurarea parțială a transparenței decizionale.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Proiectul dat are drept scop sporirea protecției sociale a familiilor defavorizate prin acoperirea cu Programul de ajutor social a unui număr mai mare a acestor familii în sezonul rece a anului 1 noiembrie 2021 - 31 martie 2022, în contextul majorării tarifelor la utilități (energie electrică, gaze, lemne, cărbune).”

De asemenea, în notă se menționează faptul că: „Prezentul proiect de lege prevede majorarea multiplicatorului pentru venitul lunar minim garantat, utilizat la stabilirea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului de la 2,2 actual la 2,6, astfel fiind majorat pragul de trecere pe venit la evaluarea dreptului pentru ajutor pentru perioada rece a anului pentru familiile defavorizate de la 2631,2 lei (=1196 lei x 2,2) până la 1196 lei * 2,6) , cu 478,40 lei.”

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura susținerea familiilor defavorizate, pentru perioada rece a anului 1 noiembrie 2021-31 martie 2022.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat.

În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Numărul mediu al familiilor defavorizate care au beneficiat de ajutor pentru perioada rece a anului a constituit 214 mii. Impactul scontat al proiectului vizat ține de acoperirea suplimentară a circa 86 000 familii defavorizate în perioada noiembrie 2021- martie 2022. Cuantumul ajutorului pentru perioada rece a anului constituie 500 lei/lunar. Implementarea propunerii de a majora multiplicatorul pentru venitul lunar minim garantat, utilizat la stabilirea dreptului la ajutor social pentru perioada rece a anului de la 2,2 la 2,6 necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat în volum de circa 43 mil. lei pentru 1 lună ($86000 \times 500 \text{ lei} = 43\,000\,000 \text{ lei/lunar}$) și 172 mil. lei pentru 4 luni (decembrie 2021 - martie 2022).”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări directe ce vizează activitatea agenților/entităților publice, însă, în procesul de aplicare, va implica activitatea entităților publice responsabile de calcularea și acordarea ajutorului social stabilit în conformitate cu prevederile ce decurg din proiectul prenotat.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și are drept obiectiv de a spori protecției sociale a familiilor defavorizate prin acoperirea cu Programul de ajutor social a unui număr mai mare a acestor familii în sezonul rece a anului 1 noiembrie 2021 - 31 martie 2022, în contextul majorării tarifelor la utilități (energie electrică, gaze, lemne, cărbune).

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura susținerea familiilor defavorizate, pentru perioada rece a anului 1 noiembrie 2021-31 martie 2022.

În textul proiectului de hotărâre expertizat nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția manifestărilor de corupție.

10.11.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Mala GONTA, Inspector principal

